

معرفی رشته روانشناسی

روانشناسی مطالعه علمی رفتار و فرآیندهای ذهنی تعریف می‌شود و خاستگاه تاریخی رشته روانشناسی در دیدگاه‌های فلاسفه یونان باستان نظیر سقراط، افلاطون و ارسطو است.

رشته روانشناسی برای افرادی که به دنبال پاسخ به سوالات بنیادی در مورد چرایی و چگونگی رفتار و احساسات آدمی هستند مناسب است رفتار انسان پویایی بسیاری دارد و با پدیده‌های اجتماعی، دستخوش تغییر می‌شود بنابراین تحصیل در این رشته مستلزم مطالعه و کسب تجربه مداوم است.

مزایا و معایب رشته روانشناسی

روانشناسی در بهبود زندگی فردی و اجتماعی کارکرد قابل توجهی دارد و نمود آن در کلیه جنبه‌های زندگی مشهود خواهد بود روانشناس باید قبل از هر چیز، مهارت‌های فردی خود را بشناسد و رویارویی با مشکلات، خوب شنیدن، برقراری ارتباط موثر، هوش هیجانی، رازداری و صداقت در عملکرد را در خود تثبیت کند. به نوعی که بتواند قبل از سخن گفتن، در جریان گفتگو به عمق کلام مراجع پی ببرد. قدرت درک، تجزیه و تحلیل، حل مسئله، خلاقیت و توجه به جزئیات به موفقیت روانشناس در تشخیص و درمان کمک خواهند کرد البته باید بدانید شما با داشتن مدرک روانشناسی حتی با معدل بالا یک روانشناس خوب نمی‌شوید بلکه لازم است که به کارآموزی و کسب مهارت‌های روانشناسی در حین کار پردازید از طرفی کار روانشناس با کسانی است که به نحوی دچار مشکل شده اند به همین دلیل باید مراقب باشید تا بعد از مدتی دچار فرسودگی و خستگی نشوید.

گرایش رشته روانشناسی در مقطع کارشناسی

رشته روانشناسی در مقطع کارشناسی گرایش خاصی ندارد و به صورت عمومی برای همه ی علاقه مندان یکی است. گرایش‌های این رشته در مقطع کارشناسی ارشد آغاز می‌شود.

در مقطع کارشناسی دانشگاه‌های بسیاری از جمله روزانه، نوبت دوم، پردیس خودگردان، پیام نور، غیر انتفاعی و آزاد پذیرنده دانشجو در رشته روانشناسی هستند که برخی از آن‌ها از طریق آزمون ورودی و کسب رتبه لازم و تعدادی نیز بدون کنکور دانشجو جذب می‌کنند. بر اساس سوابق تحصیلی دوره کارشناسی روانشناسی حداقل ۴ سال به طول می‌انجامد و دانشجو در طول این دوره مباحث پایه روانشناسی را مانند روانشناسی عمومی، روانشناسی اجتماعی، روانشناسی رشد و ... می‌آموزد و پس از گذراندن ۸ ترم تحصیلی با دریافت مدرک لیسانس دانش آموخته می‌شود.

• البته بازار کار رشته روانشناسی در دوره کارشناسی قابل توجه نیست و فارغ التحصیل مقطع لیسانس امکان دریافت مجوز برای تاسیس مهد کودک، سرای سالمندان یا تاسیس مطب شخصی را ندارد.

گرایش رشته روانشناسی در مقطع کارشناسی ارشد و دکترا از آنجایی که رشته روانشناسی از سویی به مطالعه سخت افزار (دستگاه عصبی و غدد) و از سویی دیگر با مطالعه نرم افزار (رفتار، واکنش، عملکرد، تفکر و...) در ارتباط است عده ای آن را متعلق به مجموعه انسانی و عده ای متعلق به مجموعه علوم پایه و پزشکی می‌دانند همانطور که آزمون این رشته هم توسط وزارت علوم و هم توسط وزارت بهداشت برگزار می‌گردد.

گرایشهای رشته روانشناسی در مقطع ارشد و دکترا عبارتند از بالینی، عمومی، روانسنجی، صنعتی سازمانی، بالینی کودک و نوجوان، روانشناسی اسلامی (مثبت گرا)، آموزش کودکان استثنایی، روانشناسی سلامت، روانشناسی تربیتی و علوم اعصاب شناختی می‌باشد.

رشته روانشناسی بالینی

پرطرفدارترین گرایش این مجموعه می‌باشد روانشناسی بالینی با ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات از اختلالات بالینی شدید تا مشکلات جزئی فردی که به نحوی عملکرد فرد را در زندگی با مشکل مواجه کرده است سروکار دارد کارشناس ارشد روانشناسی بالینی می‌تواند به عنوان روانشناس بالینی در بیمارستانهای

روانی، کلینیک‌های روانشناسی، مراکز مشاوره و راهنمایی و سازمان بهزیستی و ادارات مربوطه به صورت فردی یا گروهی مشغول گردد.

بازار کار ارشد روانشناسی بالینی

فارغ التحصیلان علاقه مند به کار در زمینه آموزشی می‌توانند در موسسات آموزش عالی، پیام نور، دانشگاه‌های آزاد به عنوان مدرس؛ و در آموزش و پرورش به عنوان دبیر و یا معلم برای درس‌های مرتبط، و یا به عنوان مشاور مدرسه وارد بازار کار شوند.

موقعیت‌های شغلی ارشد گرایش روانشناسی بالینی در زمینه خدماتی

افرادی که علاقه مند به زمینه خدماتی هستند می‌توانند در عنوان‌های شغلی مانند کارشناس در مراکز دولتی مانند نیروی انتظامی، شهرداری، بهزیستی، کانون اصلاح و تربیت، سازمان زندان‌ها، روانشناس در کلینیک درمان اعتیاد، کار درمان در کلینیک‌های مشاوره‌ای، کلینیک‌های مشاوره و روان درمانی کودک؛ تاسیس مهد کودک، تاسیس سرای سالمندان و همکاری با روانپزشکان بعد از فارغ التحصیلی مشغول به کار شوند.

رشته روانشناسی عمومی

دیگر گرایش این مجموعه است که نسبت به گرایش‌های دیگر ظرفیت پذیرش بالاتری را نیز به خود اختصاص داده است روانشناسی عمومی با مسائلی چون رفتار، رشد، هوش، یادگیری، حافظه، انگیزه، هیجان، بهنجاری و نابهنجاری و رفتارهای اجتماعی سروکار دارد.

بازار کار ارشد گرایش روانشناسی عمومی

کارشناس ارشد روانشناسی عمومی می‌تواند به کار درمان مشکلات خانوادگی، بین فردی، فردی، تحصیلی، شغلی، زناشویی و پژوهش‌های روانشناختی، خدمات روانشناسی در مراکز بهزیستی و بهداشت روانی بپردازد.

رشته روانسنجی

گرایش دیگر مجموعه روانشناسی است که کمترین تعداد داوطلب و ودر عین حال کمترین تعداد پذیرش را دارا است روانسنجی عمدتاً با آمار، شیوه‌های سنجش در آموزش و پرورش و یادگیری، ارزیابی روانشناختی از طریق آزمونهای روانی و شیوه‌های گزینش در ارتباط است کارشناس ارشد روانسنجی می‌تواند به کار اجرای آزمونهای روانی - تشخیصی، سنجش هوش، ویژگیهای شخصیتی، آسیب‌های مغزی، عقب ماندگی‌های ذهنی، ارزیابی در آموزش و پرورش، سازمان سنجش و داده پردازی مشغول گردد یا به همراه یک تیم درمان در کلینیک‌های روانشناختی مشغول به کار گردد.

بازار کار روانسنجی

این گرایش برای افرادی مناسب است که بخواهند محقق و پژوهشگر شوند و یا در کلینیک کار اجرای آزمون‌های روانی را انجام دهند تا ارزیابی بالینی مراجعان (آسیب‌های مغزی- کودکان استثنایی و...) به شیوه‌ی دقیق تری انجام شود همچنین در مدرسه میتوان به اجرای آزمون‌های هوشی و یا ارزیابی تحصیلی و... بپردازند. دانش آموختگان روانسنجی با توجه به کاربردهای آن در سازمان و اداره جات و کلینیک و مدارس و دانشگاه‌ها میتوانند مشغول به کار شوند. کاربردهای آن در زمینه‌های پیش بینی (به عنوان مثال پیش بینی میزان پیشرفت تحصیلی) و گزینش و انتخاب (همچون ارزیابی افراد برای سمت‌های شغلی مناسب) و طبقه بندی (مثلاً طبقه بندی بیماران و یا طبقه بندی دانش آموزان) و ارزیابی (به عنوان مثال ارزیابی میزان پیشرفت بیماری و یا نتیجه بخشی یک روش درمانی) است.

روانشناسی اسلامی (مثبت گرا)

رشته روانشناسی اسلامی، مفاهیم و مسائل روانشناسی را در دو قلمرو علم و دین بررسی می‌کند این رشته از تلفیق دو دیدگاه کلاسیک و اسلامی پدید آمده است و بررسی و درمان مراجعان از تلفیق آن دو رویکرد خواهد بود.

بازار کارگرایش روانشناسی اسلامی (مثبت گرا)

فارغ التحصیلان این رشته در مقاطع ارشد و دکترا می‌توانند در دانشگاه‌ها به عنوان استاد دانشگاه، معلم کودکان خاص در آموزش و پرورش، روانشناس و پژوهشگر مشغول به کار شوند.

روانشناسی صنعتی و سازمانی

روانشناسی صنعتی و سازمانی پلی است بین روانشناسی محض و مهندسی انسانی، این رشته عمدتاً با علل، معلولهای رفتاری، تاثیرات متقابل فرد و محیط کار و اثر گذاری محیط - فرد بر روی هم بحث می‌کند اگر چه ظرفیت پذیرش در این رشته بسیار محدود است ولی امروزه بسیاری از کارخانجات ضرورت آن را حس کرده اند و در صدد بهره گیری از روانشناسی در بهبود شرایط کاری خود هستند.

بازار کار فارغ التحصیلان گرایش روانشناسی صنعتی و سازمانی

فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا می‌توانند در سازمان‌ها و موسسات، موسسات کاریابی، مشاوره در زمینه ی تبلیغات، پژوهشگر و استاد دانشگاه مشغول کار شوند.

روانشناسی بالینی کودک و نوجوان

این گرایش همگام با روانشناسی بالینی است با این تفاوت که با اختلالات دوران کودکی و نوجوانی سر و کار دارد.

بازار کار روانشناسی بالینی کودک و نوجوان

فارغ التحصیلان این رشته می‌توانند در مراکز مشاوره کودک و نوجوان، تاسیس مهدکودک، مراکز بهزیستی، کانونهای اصلاح و تربیت، مراکز روانپزشکی کودک و نوجوان، مشارکت در انجام خانواده درمانی و گروه درمانی برای کودکان و نوجوانان در تیم سلامت روان و آموزش مباحث حوزه روانشناسی بالینی کودک به مربیان مهد کودک مشغول به فعالیت شوند.

روانشناسی کودکان استثنائی

شاخه ای از دانش روان شناسی است که به تعریف کلیه مسائل مربوط به کودکان استثنائی از گستره کودکان تیزهوش تا کودکان عقب مانده ذهنی، کودکان نابینا و کم بینا، کودکان ناشنوا و کم شنوا، کودکان دارای ناتوانی‌های تکلمی و کودکان دارای ناتوانی‌های حرکتی و ذهنی و تمامی امور و تعاریف مربوط به پیشگیری و شناخت و آموزش این کودکان می‌پردازد.

بازار کار رشته روانشناسی کودکان استثنائی

فارغ التحصیلان این رشته می‌توانند با آموزش و پرورش و مراکز توانبخشی همکاری نمایند و به آموزش دروس متناسب با توانایی و نیازهای دانش آموزان خاص، تلاش برای کشف استعدادهای بالقوه دانش آموزان خاص و همکاری با گفتار درمان‌ها در مراکز توانبخشی بپردازند.

روانشناسی سلامت

روانشناسی سلامت رویکرد زیستی - روانی - اجتماعی به سلامت است و به طور کلی به عنوان گرایشی بین رشته ای از روانشناسی و پزشکی شناخته می‌شود و این رشته در مقطع دکترای تخصصی آموزش داده می‌شود روانشناسی سلامت را می‌توان برگرفته از حوزه‌های روانشناسی، جامعه شناسی، زیست شناسی و بهداشت در نظر گرفت.

درمان کمکی در سکتة مغزی و فلج اندام، دیابت، آسم عصبی، فشارخون و سایر بیماریهای قلبی متاثر از روان، درمان دردهایی نظیر سردردهای میگرنی، علائم سندرم پیش از قاعدگی، زخم معده استرسی، درمان اختلالات خواب و اختلالات خوردن، اختلال پانیک، فوبیا، خنثی سازی خاطرات ناخوشایند، زوج درمانی و درمان اختلالات جنسی از خدمات روانشناسی سلامت در عمل است.

بازار کار روانشناسی سلامت

- فارغ التحصیلان این گرایش می‌توانند در
- واحدهای مراقبت‌های بهداشتی
- مراکز خدمات روانشناختی
- بیمارستان‌ها
- مراکز مداخله گر فوریت‌ها و بحران‌های مرتبط به سلامت
- مراکز نگهداری سالمندان
- مراکز مبارزه با سوء مصرف مواد
- مراکز ارائه ی خدمات به جانبازان و معلولین
- به فعالیت پردازند

روانشناسی تربیتی

یکی از گرایشهای رشته روانشناسی است که به بحث و پیشرفت‌های درسی و نارسایی‌های تحصیلی یادگیرندگان می‌پردازد و هدف آن کمک به دست اندرکاران تربیت در برخورد درست با مسائل آموزشی و تربیتی است

روانشناسی تربیتی نقش کارسازی در شناخت شاگردان، تربیت معلمان و طرح و اجرای برنامه‌های آموزشی و پرورشی به عهده دارد تدوین و طرح ریزی محتوای درسی سالهای مختلف تحصیلی بر پایه اصول و کشفیات روانشناسی تربیتی، آشنا سازی معلمان با شیوه‌های تدریس نوین که حاصل پژوهش‌های روانشناسی تربیتی است و کاربست دیگر یافته‌های تربیتی در شرایط آموزشگاهی به بهبود عملکرد یادگیرندگان و در نتیجه رسیدن به اهداف جزئی و کلی تربیتی در سطح فردی و جامعه خواهد شد.

بازار کار روانشناسی تربیتی

۱. تاسیس مرکز مشاوره تحصیلی روانشناسی

۲. کار در آموزش و پرورش

۳. استاد دانشگاه و معلم مدرسه

۴. مراکز مشاوره

۵. مهدکودک‌ها و...

علوم اعصاب شناختی

علوم اعصاب شناختی یک زیر شاخه از هر دو علم علوم اعصاب و روانشناسی است. مطالعات روی بیماران با ضایعه‌های مغزی و شناختی بخش مهمی از علوم اعصاب شناختی را تشکیل می‌دهد.

بازار کاری رشته علوم اعصاب شناختی

بازار کاری رشته علوم اعصاب شناختی که در ایران اجرایی شده عبارتند از پژوهش، هوش مصنوعی، رباتیک، کلینیک‌های مشاوره با رویکرد شناختی، نقشه برداری از مغز و توانبخشی، نورومارکتینگ و برخی از نهادهای نظامی

ضرایب مجموعه روان‌شناسی

عناوین دروس امتحانی:

- ۱- زبان تخصصی، ۲- علم النفس، ۳- آمار و روش تحقیق، ۴- روان‌شناسی مرضی و کودکان استثنایی، ۵- روانشناسی تحولی ۶- روان‌شناسی بالینی، ۷- روان‌شناسی عمومی، ۸- روان‌سنجی، ۹- آزمون‌های شناختی
- هوش و استعداد، ۱۰- روان‌شناسی فیزیولوژیک انگیزش و هیجان، ۱۱- روان‌شناسی صنعتی و سازمانی، ۱۲-
- روان‌شناسی اجتماعی، ۱۳- رفتار سازمانی، ۱۴- روان‌شناسی امور استخدامی، ۱۵- بالندگی سازمانی، ۱۶-
- روان‌شناسی تربیتی، ۱۷- آموزش و پرورش کودکان استثنایی

ضرایب دروس امتحانی به ترتیب دروس (از راست به چپ)																	گرایش	رشته
۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱		
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۲	۰	۲	۲	۱	۱	۲	-	(۱) روان‌شناسی عمومی
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۳	۲	۲	۱	۱	۲	-	(۲) روان‌شناسی بالینی
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲	۱	۰	۲	۱	۲	۰	۲	-	(۳) سنجش و اندازه‌گیری (روان‌سنجی)
۰	۰	۳	۳	۳	۲	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۲	-	(۴) روان‌شناسی صنعتی و سازمانی
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۳	۲	۲	۱	۱	۲	-	(۵) روان‌شناسی بالینی کودک و نوجوان
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۲	۰	۲	۲	۱	۱	۲	روان‌شناسی مثبت‌گرا	(۶) روان‌شناسی اسلامی
۳	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲	۰	۲	۳	۲	۰	۲	-	(۷) روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی
۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	-	(۸) روان‌شناسی تربیتی